

SHB 126 SOSYAL HİZMETTE TEMEL KAVRAMLAR

Konu 5: Gençlik Refahı Alanı Temel Kavramlar

Öğr. Gör. Ezgi Arslan Özdemir

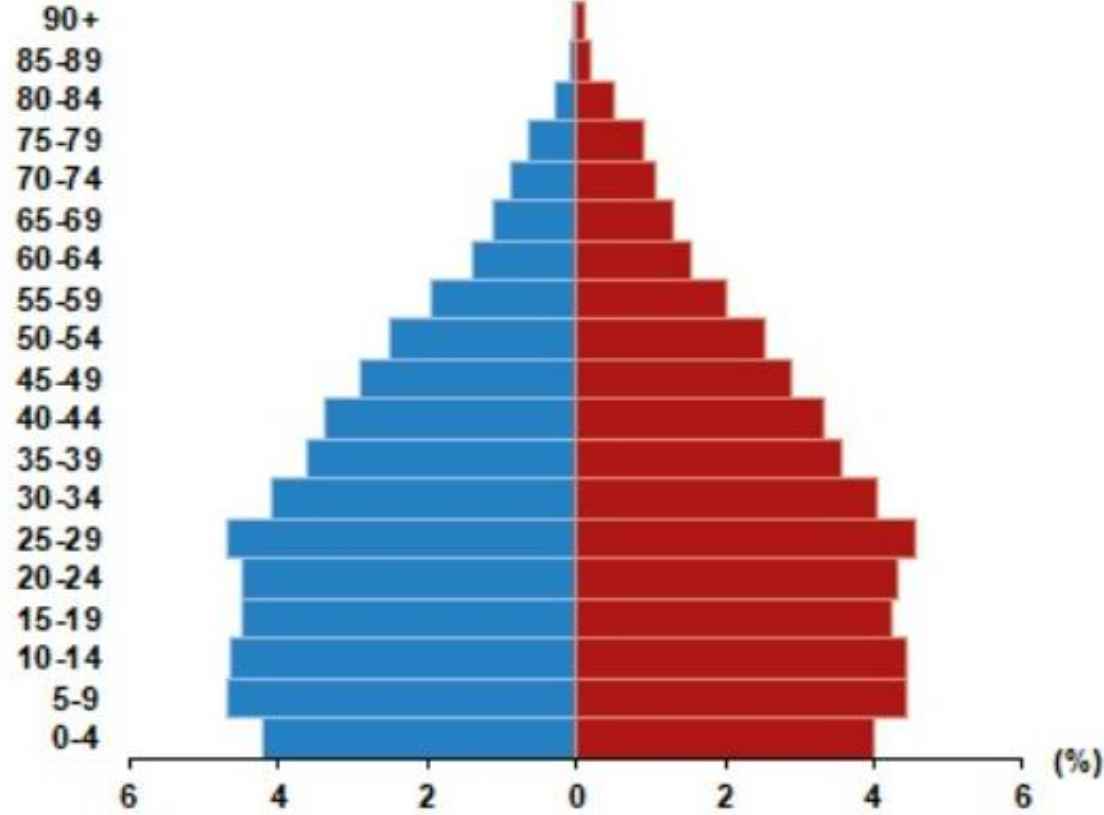
Türkiye'de Gençliğin Durumu (2020)

- Türkiye nüfusunun %15,4'ünü genç nüfus oluşturdu
- Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi (ADNKS) sonuçlarına göre 2020 yılı sonu itibarıyla Türkiye'nin toplam nüfusu 83 milyon 614 bin 362 kişi iken 15-24 yaş grubundaki genç nüfus 12 milyon 893 bin 750 kişi oldu. Genç nüfus, toplam nüfusun %15,4'ünü oluşturdu. Genç nüfusun %51,3'ünü erkek nüfus, %48,7'sini ise kadın nüfus oluşturdu.

Nüfus piramidi, 2007, 2021

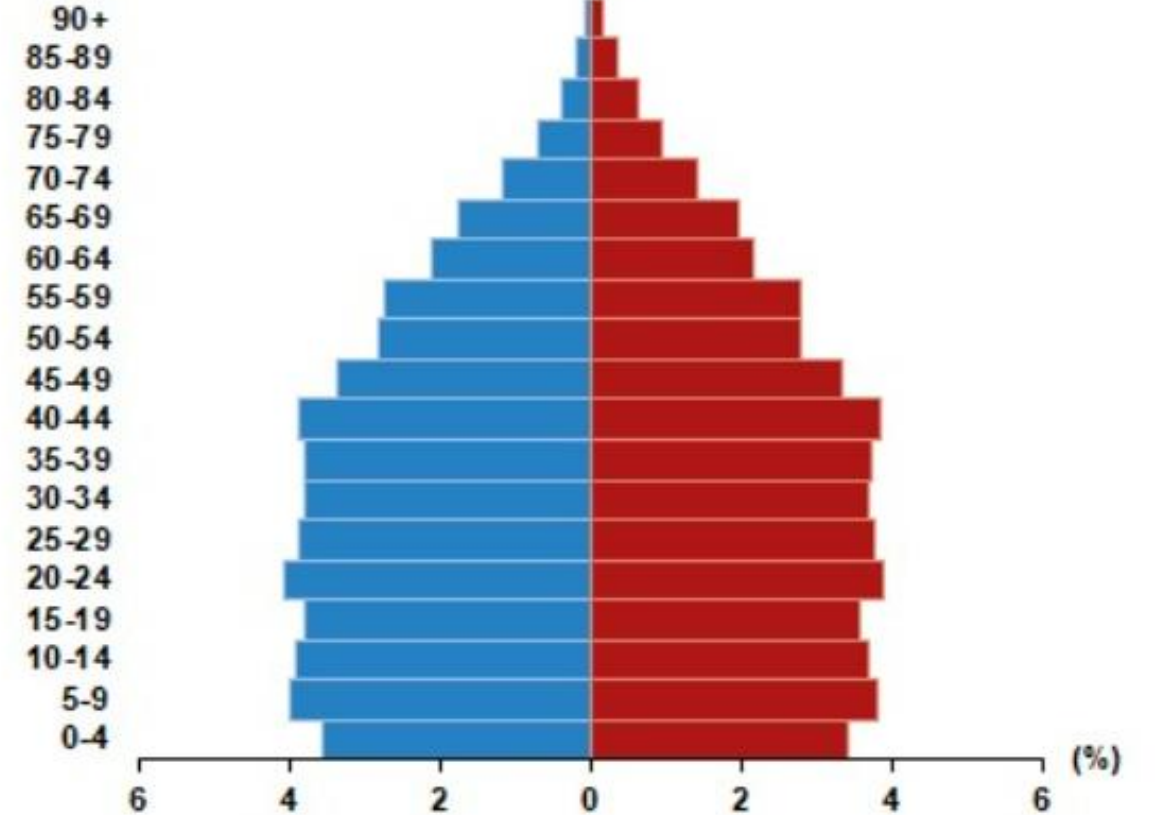
Yaş grubu

2007

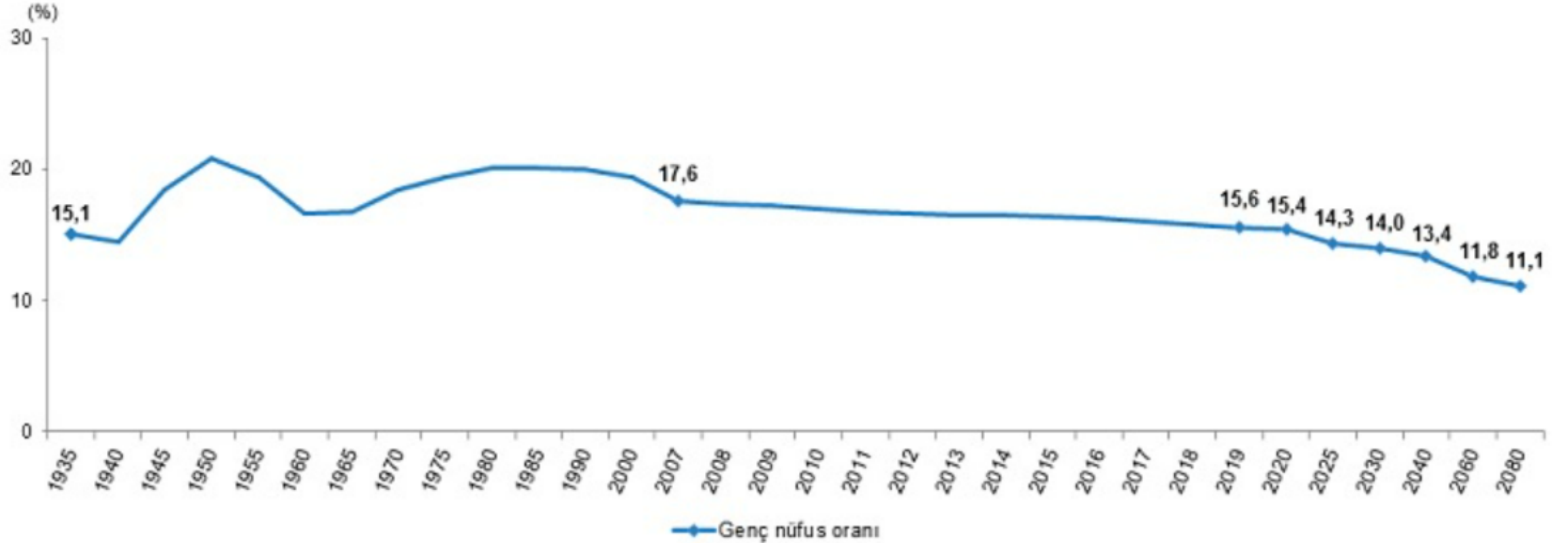
Yaş grubu

2021

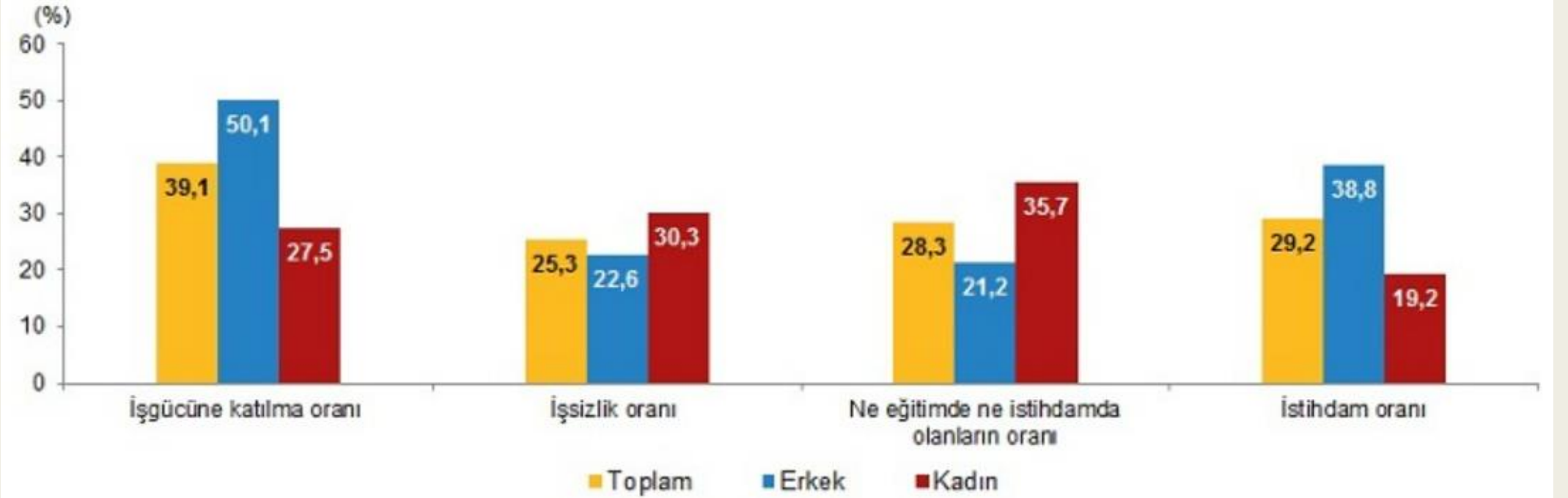
■ Erkek ■ Kadın

Genç nüfusun toplam nüfus içindeki oranı, 1935-2080

Ne eğitimde ne istihdamda olan gençlerin oranı %28,3 oldu

Kurumsal olmayan genç nüfusun işgücü durumu, 2020

- **Genç nüfusta mevsim etkisinden arındırılmış işsizlik oranı %21,4 (2021)**

İstihdamdaki gençlerin %51,0'ı hizmet sektöründe yer aldı

Gençlik Refahı Alanı

- Sosyal korunma ihtiyacı olan gençler; önemli bir sorun grubudur.
- Ülkemizde 18 yaş üstündeki tüm bireylerin yetişkin kabul edilmekte ve özel bir koruma hizmetine sahip değildirler.
- Türkiye’de gençlik politikasına dair net bir çerçeve belge veya düzenleme bulunmamaktadır.
- Türkiye yasalarında özel bir grup olarak gençliğin tanımı yoktur.

T.C. Anayasası'nda Gençlik

- **MADDE 58-** Devlet, istiklâl ve Cumhuriyetimizin emanet edildiği gençlerin müsbet ilmin ışığında, Atatürk ilke ve inkılâpları doğrultusunda ve Devletin ülkesi ve milletiyle bölünmez bütünlüğünü ortadan kaldırmayı amaç edinen görüşlere karşı yetişme ve gelişmelerini sağlayıcı tedbirleri alır. **Devlet, gençleri alkol düşkünlüğünden, uyuşturucu maddelerden, suçluluk, kumar ve benzeri kötü alışkanlıklardan ve cehaletten korumak için gerekli tedbirleri alır.**
- **MADDE 67-** Vatandaşlar, kanunda gösterilen şartlara uygun olarak, seçme, seçilme ve bağımsız olarak veya bir siyasî parti içinde siyasî faaliyette bulunma ve halkoylamasına katılma hakkına sahiptir. **On sekiz yaşını dolduran her Türk vatandaşı seçme ve halkoylamasına katılma haklarına sahiptir.**
- **MADDE 41-** Aile, Türk toplumunun temelidir ve eşler arasında eşitliğe dayanır. Devlet, ailenin huzur ve refahı ile özellikle ananın ve çocukların korunması ve aile planlamasının öğretimi ile uygulanmasını sağlamak için gerekli tedbirleri alır, teşkilâtı kurar. **Her çocuk, korunma ve bakımdan yararlanma, yüksek yararına açıkça aykırı olmadıkça, ana ve babasıyla kişisel ve doğrudan ilişki kurma ve sürdürme hakkına sahiptir. Devlet, her türlü istismara ve şiddete karşı çocukları koruyucu tedbirleri alır.**

T.C. Anayasası'nda Gençlik

- MADDE 10- Herkes, dil, ırk, renk, cinsiyet, siyasî düşünce, felsefî inanç, din, mezhep ve benzeri sebeplerle ayırım gözetilmeksizin kanun önünde eşittir. Çocuklar, yaşlılar, özürlüler, harp ve vazife şehitlerinin dul ve yetimleri ile malul ve gaziler için alınacak tedbirler eşitlik ilkesine aykırı sayılmaz.
- MADDE 25- Herkes, düşünce ve kanaat hürriyetine sahiptir.
- MADDE 26- Herkes, düşünce ve kanaatlerini söz, yazı, resim veya başka yollarla tek başına veya toplu olarak açıklama ve yayma hakkına sahiptir. Bu hürriyet resmî makamların müdahalesi olmaksızın haber veya fikir almak ya da vermek serbestliğini de kapsar.
- MADDE 36- Herkes, meşrû vasıta ve yollardan faydalanmak suretiyle yargı mercileri önünde davacı veya davalı olarak iddia ve savunma ile adil yargılanma hakkına sahiptir.
- MADDE 76- Yirmi beş yaşını dolduran her Türk milletvekili seçilebilir.

Kalkınma Planlarında Gençlik

- 5 Yıllık Kalkınma Planları
- Gençlik, ülke için önemlidir vurgusu
- Gençliğin sorunlarına dair çözüm ve strateji eksikliği
- Gençlerin boş zamanlarını değerlendirilmesi
- Gençlerin sportif aktivitelere katılımı
- Gençleri ilgilendiren konular dağınık halde sektörel raporlarda yer alır (sağlık, eğitim, iş gücü vb)

Hükümet Programlarında Gençlik

- Gençliğin uyuşturucu maddelerden korunması
- Gençliğin toplumun geleceği olması vurgusu; buna dair yapılması gerekenlerin eksikliği
- Boş zaman aktiviteleri
- Eğitimde fırsat eşitliği

Gençlik ve Spor Bakanlığı

- • Gençliğin ilgi, ihtiyaç ve sorunlarını saptamak, çözüm ortakları ile eşgüdüm ve iş birliği içinde çalışarak kişisel, sosyal ve sportif alanlarda destekleyici politikalar oluşturmak,
- • Sürekli eğitimi ve gelişimi esas alan projeler üretmek, uygulamak, desteklemek
- • Bu sayede toplumsal hayatın aktif üyesi, yenilikçi, özgüven sahibi, milli ve manevi değerlerin bilincinde, uluslararası temsil yeteneği olan lider gençler yetiştirmek
- • Güçlü yarınlar için; okuyan, düşünen, sorgulayan, kendini ifade edebilen, sporu, sanatı ve bilimi yaşam tarzı hâline dönüştüren, gelişmelere açık, farklılıklara saygılı, yenilikçi, etik değerlere bağlı, karar süreçlerine katılan, kaynakları etkili değerlendiren, çevreye duyarlı, öz güveni yüksek, mutlu, sağlıklı ve güçlü bir gençliğin yetişmesini sağlamaktır.

T.C Gençlik ve Spor Bakanlığı Gençlik Merkezleri

- Serbest zamanlarında ilgi, ihtiyaç ve beklentilerini karşılayacak bilimsel, kültürel, sanatsal ve sportif faaliyetler düzenlemek,
- Bedensel ve zihinsel gelişimlerini sağlayabilecekleri, zararlı alışkanlıklardan korunabilecekleri zemini hazırlamak,
- Eğitim ve istihdamlarına yönelik kurs, seminer ve girişimcilik programları düzenlemek,
- Akranlarıyla kaynaşmalarını, sevgi, saygı hoşgörü, nezaket gibi değerleri benimsemelerini sağlamak,
- Ailenin kutsallığını, anne, baba ve diğer aile büyüklerine karşı sevgi ve saygı bilincini edinmelerini temin etmek,
- Farklılıklarımız zenginliğimizdir anlayışını benimseyerek milli birlik ve beraberliğimize katkıda bulunmalarını sağlamak,
- Karar alma ve uygulama süreçleriyle ilgili bilgilendirilmelerine ve bu süreçlere etkin şekilde katılımlarına imkn oluşturmak,
- Bilgi ve iletişim teknolojilerine erişimlerini kolaylaştırmaktır.

Özetle politika belgeleri;

- Gençler korunması gereken bir nüfus grubudur.
- Gençlerin boş zamanlarının değerlendirilmesi sorununun çözülmesi
- Gençler, yanlış yollara yönelmemesi/yönlendirilmemesi için korunmalıdır
- Desteklemektense koruma eğilimi
- Gençlerin pasifize edilmesi